

## EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (78) PERSONATGES TERRASSENSCS PERE RAMON I GALITÓ

El 28 de març de 1923, El Dia, portaveu del catalanisme terrassenc, publicava, intercalada entre altres, la notícia següent "Ha arribat a Barcelona procedent de Madrid, l'hàbil cirurgià i il·lustrat metge Joan Ramon Vila que, segons notícies, sol·licitat per una persona d'aquesta ciutat visitarà Terrassa amb el seu pare l'eminent herniòleg en Pere Ramon molt conegut en la nostra ciutat". No sabem el nom del terrassenc que havia de visitar el metge, però no és del metge ni de la persona a visitar que volem avui parlar, sinó de l'esmentat herniòleg Pere Ramon i del perquè era aquest tan conegut a Terrassa.

Pere Ramon i Galitó que és el nom complet del personatge nascut a Barcelona el 13 d'octubre de 1859, residia a Terrassa i concretament al carrer de Surís número sis. Estava casat amb la terrassenca Maria Vila i Artigas i, com era força corrent a l'època eren pares de família nombrosa.

Pere Ramon, manyà d'ofici, era des que tenia 18 anys, encarregat de màquines de la fàbrica de draperia Cortés i Colomer formada per Josep Oriol Cortés i Jaume Colomer i Forrellat, aquest últim era alcalde de Terrassa el 1878 quan se li va atorgar el títol de ciutat. Cortés i Colomer tenia el despatx a la Plaça Fontrobada on fins fa pocs anys hi tenia la seu la Unió Comercial i Industrial, i la fabrica al primer vapor que es construí a Terrassa, el Vapor de la Companyia, al carrer de la Rasa, molt a prop de la casa en que vivia Pere Ramon.

Pere Ramon era a més de manyà un gran aficionat a la medicina i dedicava fins a vuit hores diàries a llegir llibres d'aquesta ciència. Combinant els coneixements de medicina amb els de mecànica, estudià i aconseguí fabricar un tipus propi de braguers per a persones herniades. Pere Ramon, però no es va limitar a fer braguers sinó que a més a més va aprofitar els coneixements de medicina que havia anat adquirint amb la lectura per practicar també aquesta especialitat. Això li va valer que el Subdelegat de Sanitat del Districte el denunciés al governador civil per l'exercici de la Medicina sense posseir-ne el títol legal que li l'autoritzés. El governador civil li instruí un expedient que conclougué el 21 de desembre de 1886 imposant-li una multa de 137'50 pessetes. Pere Ramon va recórrer la sentència al·legant que no feia més que aplicar els seus coneixements de mecànica als braguers per a herniats i que la seva afició a llegir obres de medicina feia que si alguna vegada se li demanava, aconsellés la manera de combatre alguna malaltia concreta. El governador civil contestà a Pere Ramon que no s'havia només dedicat a aconsellar – com deia en el recurs – sinó que també a curar tota classe de malalties com es demostrava per anuncis que havia publicat a la premsa i per fullets que havia editat i per mitjà de l'alcalde Domènec Domingo li confirmà la sanció amb l'amenaça de portar-lo als Tribunals de Justícia en cas de reincidència.

No li quedà més remei a Pere Ramon que pagar la multa, oblidar-se de la Medicina i concentrar-se en la promoció i fabricació del braguer que havia ideat, que anomenava "Braguer Cèntric-regulador" i que segons ell aturava, aliviava i curava les hèrnies o trencadures. Pere Ramon atenia els clients entre setmana a casa seva – Suris, 6 – i els diumenges al matí a Barcelona en un pis del número 43 del carrer del Carme.

Els braguers de Pere Ramon es van anar fent cada vegada més coneguts i venuts fora de Terrassa i el maig de 1888 decideix traslladar-se a viure a Barcelona, en un pis del carrer del Carme, 84 i dedicar-se ja només a la venda dels braguers que fabrica si cal a mida de cada malalt. També vendrà màquines per treure la llet de les parteres, xeringues, mugroneres i altres aparells ortopèdics. Pere Ramon promocionarà els seus braguers amb fulls publicitaris i anuncis a la premsa on sempre hi reproduirà cartes de recomanació i felicitació dels seus clients i àdhuc de metges. També aconsegueix un dictamen del Centre Mèdic de Terrassa avalant els seus braguers –. Pere Ramon fabricava dues classes de braguers, els que anomena Cèntric-amotllables per a nen, home gran i dona que ven a 20, 30 i 40 ptes. respectivament i els que anomena Cèntric Reguladors, fets a mida, el preu dels quals oscil·la entre 40 i 150 ptes.

La fama que va adquirint l'ortopèdia de Pere Ramon l'engresca a treure un nou producte propi que patentà el 1893. Es tracta d'un teixit "La privilegiada Fina-poro-membranà" que qualifica "d'higiènic, preservatiu, aïllador i graduador" que "afavoreix – segons ell – la transpiració, fortifica els teixits musculars i és antireumàtic, antineuràlgic i astringent i per tant apte per a combatre l'obesitat, el reumatisme, les neuràlgies i la relaxació del teixit muscular". Pere Ramon assegura que per a fabricar aquest teixit va haver de muntar telers nous i maquinària especial. Dos anys després de treure aquest nou producte, Pere Ramon en feu una promoció especial. Augmentà l'amplada del teixit de 60 a 80 cms, el comercialitzà també confeccionat en prenda – camises, samarretes, calçotets i pantalons per a dona -, en rebaixà sensiblement el preu i edità i distribuí fulls de propaganda.

Malgrat viure a Barcelona, Pere Ramon no va deixar mai de banda la clientela feta a Terrassa. Continuarà anunciant-se a la premsa local – especialment a La Comarca del Vallès – En el text dels seus anuncis no hi mancaran mai còpies de cartes dels clients satisfets dels seus productes. De tant en tant, fins i tot dedicarà un dia als terrassencs traslladant-se a la nostra ciutat previ avís en notes que publicava la premsa local.

Pere Ramon va arribar a ser un dels ortopedes més populars – sinó el que més – de la Barcelona de primers de segle. Hem de creure que el seu braguer – que és el que li donà més fama – era prou efectiu; per contra hom se sent escèptic sobre les propietats curatives del teixit que va idear i comercialitzar. En qualsevol cas, només cal donar un cop d'ull a la premsa de l'època per constatar la gran quantitat de productes per curar malalties, l'eficàcia dels quals no tenia cap justificació seriosa.

RAFAEL COMAS